

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา โรงเรียนกฎหมายและการเมือง

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา
รหัสวิชา ๒๕๕๑๑๒๕ ชื่อวิชา หลักสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล
(Human Right, Moral, Ethics and Good Governance)
- จำนวนหน่วยกิต
๓ (๓-๐-๖) หน่วยกิต
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
รายวิชาแกน
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
  - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชมภัทท์ เย็นเปี่ยม
  - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจพร พิงไชย
- ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
- สถานที่เรียน
ในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

๑.๑ พุทธิพิสัย (ความรู้ที่ได้รับจากการเรียน)

๑.๑.๑ เพื่อให้ศึกษามีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดหลักสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบทางสังคมของบุคลากรภาครัฐ และแนวปฏิบัติทางด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

๑.๑.๒ เพื่อให้ศึกษามีความรู้ทางวิชาการไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๓ เพื่อให้ศึกษามีความรู้ทางวิชาการไปสนับสนุนแนวคิดและการวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การดำเนินชีวิตและเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาในสังคมได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ ทักษะพิสัย (ความสามารถ ทักษะการปฏิบัติ การใช้ IT ที่ได้รับจากการเรียน)

๑.๒.๑ เพื่อให้ศึกษามีทักษะในการคัดสรรข้อมูลเพื่อวิเคราะห์หลักสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล

๑.๒.๒ เพื่อให้ศึกษาได้ฝึกทักษะในการเลือกใช้ช่องทางในการสื่อสารต่อสาธารณะได้อย่างเหมาะสม

๑.๒.๓ เพื่อให้ศึกษามีทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม หลักกฎหมายและธรรมาภิบาลทั้งในและต่างประเทศ

๑.๓ จิตพิสัย (ทัศนคติ คุณธรรม จริยธรรม ที่ได้รับจากการเรียน)

๑.๓.๑ เพื่อให้ศึกษามีคุณลักษณะที่ยึดหลักการปฏิบัติตามที่ให้อยู่บนพื้นฐานทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม

๑.๓.๒ เพื่อให้ศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริตและมีส่วนในการรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อสร้างองค์ความรู้ ความตระหนัก และการคิดวิเคราะห์ถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ รวมทั้งเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับการเคารพสิทธิมนุษยชน การยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาแนวคิดหลักสิทธิมนุษยชน บทบาทและการพัฒนาสิทธิมนุษยชนระดับสากลและสังคมไทย มโนทัศน์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน นโยบายการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชน แนวคิดทางด้าน คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรภาครัฐ การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ประเด็นปัญหาทางจริยธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ ผลกระทบทางสังคม และแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ความสัมพันธ์ของระบบคุณธรรมกับหลักกฎหมาย และธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

A study of the concepts and human rights principle, roles of human rights and the development of Universal of human rights and in Thai society. Views on human rights, development policies of government effect on human rights. Concepts of moral, ethics and social responsibility of bureaucrats. Practice on good governance, problems of ethics in globalization era. The social impacts and guidelines for moral, ethics, code of ethics and public responsibility. The Relationship between moral system and law principles, good governance of government officials and politicians.

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย การฝึก	สอนเสริม	ปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	ไม่มีการสอนเสริม	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็น

รายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ/หลักสูตร/ ระบบบริหาร การศึกษา

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

๑) พัฒนานิสัยและประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม

๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์สุจริต

๑.๒ วิธีการสอน

ปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย โดยเน้นการตรงเวลา การแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักหน้าที่การทำงานเป็นกลุ่ม รู้หน้าที่ของ การเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม มีความซื่อสัตย์ นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา รวมทั้ง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนักศึกษาที่ทำดี ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม มีจิตอาสาและความเสียสละ

๑.๓ วิธีการประเมินผล

๑) ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย และการร่วมกิจกรรม

๒) ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๓) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๒. ความรู้

๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ

๑) มีความรู้และความเข้าใจหลักความสำคัญของกฎหมาย ระบบ กลไก และความสัมพันธ์กับสถาบันภาครัฐ และ ความยุติธรรมในสังคม

๓) มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาความรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

๕) สามารถบูรณาการในสาขาวิชาที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตลอดเวลาที่นักศึกษาทำการศึกษายู่ในหลักสูตรและสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

๒.๒ วิธีการสอน

บรรยายแบบมีส่วนร่วม โดยมีการซักถามเพื่อให้ตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ยังมอบหมายงานเพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักทำงานเป็นทีมและแบ่งงานกันทำ ด้วยการสืบค้นข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล และสรุปข้อมูล โดยจัดทำเป็นรายงาน มีการอ้างอิงที่ถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดจนการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน ฝึกฝนทักษะการพูด การนำเสนอผลงาน โดยให้เพื่อนร่วมชั้นร่วมแสดงความคิดเห็นและอภิปรายเนื้อหา

๒.๓ วิธีการประเมินผล

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษา ในด้านต่าง ๆ โดย

๑) การทดสอบย่อย

๒) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน

๓) ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ

๔) ประเมินจากการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

๕) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

๑) มีความสามารถในการค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องระหว่างกฎหมาย สถาบันภาครัฐ และความยุติธรรมในสังคม

๒) มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เป็นระบบ และมีตรรกะ

๕) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะ ตามกรอบทฤษฎี แนวคิด ประสบการณ์และตัวอย่างที่ศึกษา มาทำการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

๓.๒ วิธีการสอน

ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้สอนวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาให้ครอบคลุมตามแผนที่กระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้และนำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ อาทิ เปิดประเด็นหรือสร้างคำถามในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมแบบผู้เรียนมีส่วนร่วม การระดมสมอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาคิดหาเหตุผลและแนวทางแก้ไข การวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปแนวความคิดในการทำงาน รายงาน ชิ้นงาน

๓.๓ วิธีการประเมินผล

๑) พฤติกรรมการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมายและในระยะเวลาที่กำหนด

๒) ประเมินจากสภาพจริง ใบงาน และการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

๓) สังเกตพฤติกรรมการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการอภิปราย

๔) ประเมินจากการทดสอบหรือการสัมภาษณ์

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

๑) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย และสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารต่อสังคมได้ในประเด็นที่เหมาะสม

๒) สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย รั้งฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ได้อย่างสร้างสรรค์

๔) รู้จักบทบาท หน้าที่และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่มอบหมายทั้งงานบุคคลและงานกลุ่ม สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบ มีความรักองค์กร มีจิตสาธารณะต่อสังคม

๔.๒ วิธีการสอน

จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมกลุ่มในลักษณะกรณีศึกษา การอภิปราย การสอนโดยการตั้งโจทย์ปัญหาหรือคำถาม มอบหมายการทำงานเป็นกลุ่มและให้ใช้กระบวนการกลุ่มทำงานด้วยความเสียสละและมีความรับผิดชอบแล้วนำเสนอพร้อมรายงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะด้านต่าง ๆ ในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้ การค้นคว้าหาคำตอบ การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาอย่างมีความรับผิดชอบ

๔.๓ วิธีการประเมินผล

๑) ประเมินจากรายงานที่นำเสนอ และพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม การแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน

๒) สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

๓) ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

๒) สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นได้อย่างเหมาะสม

๓) สามารถสื่อสารประเด็นทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ

๕.๒ วิธีการสอน

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้จัดการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ จากกรณีศึกษาและตัวอย่างจากข้อมูลและสื่อสารสนเทศต่าง ๆ มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล โดยให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลแล้วนำเสนอผ่านชิ้นงาน รายงาน หรือการนำเสนอ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ความสมเหตุสมผลตามข้อเท็จจริง การพูดและการเขียนสื่อสารเพื่อรายงานเนื้อหาสาระต่าง ๆ ตามข้อกำหนดในรายวิชา ด้วยการใช้อุปกรณ์สื่อสารสนเทศประกอบในการจัดทำรายงานหรือโครงการที่ศึกษาค้นคว้า

๕.๓ วิธีการประเมินผล

๑) ประเมินจากเทคนิคการนำเสนอรายงาน วิธีการ และรูปแบบการนำเสนอ

๒) ประเมินจากความสามารถในการอธิบาย การอภิปราย กรณีศึกษาต่าง ๆ หน้าชั้นเรียนทั้งเดี่ยวและกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการพูดคุย อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้นำเสนอกับผู้ฟัง

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	อธิบายแนวการสอน ชี้แจง ภาพรวมของรายวิชา และ กำหนดข้อตกลงร่วมกัน วิธีการเรียนการสอน การประเมินผล แนะนำ หนังสือเรียน เอกสาร - แนวคิด หลักการ และมโนทัศน์ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนแนะนำรายวิชา โดยอธิบายถึง ลักษณะและขอบข่ายของรายวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การมีส่วนร่วมและการทำกิจกรรมใน ชั้นเรียน - ผู้สอนแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลจาก เว็บไซต์ เอกสารประกอบการเรียน เอกสารแหล่งค้นคว้าและอธิบายถึง วิธีการวัดผล ประเมินผล และผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนในวิชานี้ - ผู้สอนบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและมโนทัศน์เกี่ยวกับสิทธิ มนุษยชน - ในระหว่างการบรรยาย ผู้สอนซักถาม เกี่ยวกับขอบข่ายของสิทธิมนุษยชนว่า มีเรื่องใดบ้าง และขอบข่ายในแต่ละ เรื่องมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อ อย่างไร โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็นในแง่มุมและ ประเด็นต่างๆ <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	คณาจารย์จาก โรงเรียน กฎหมาย และ การเมือง
๒	- บทบาทและการพัฒนาของสิทธิ มนุษยชนระดับสากล	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับ บทบาทและการพัฒนาของสิทธิ มนุษยชนในระดับสากลว่ามีความ เป็นมาอย่างไร บทบาทและการพัฒนา ที่สำคัญมีเรื่องใดบ้าง - ผู้สอน แบ่งกลุ่มนักศึกษาและ มอบหมายให้วิเคราะห์ข้อมูลจากการ 	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน ที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			<p>บรรยายหรือบทความ โดยการวิเคราะห์บทบาทและการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในระดับสากลว่ามีจุดเริ่มต้นและการพัฒนาอย่างไร</p> <p>- ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญบทเรียนท้ายคาบ</p> <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	
๓	พัฒนาการของหลักสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย	๓	<p>- ผู้สอนบรรยายหลักสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยว่ายึดหลักการใดเป็นสำคัญ มีความสอดคล้องกับค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของสังคมไทยอย่างไร</p> <p>- ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้วิเคราะห์หลักสิทธิมนุษยชนไทยว่ามีจุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไร</p> <p>- ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญบทเรียนท้ายคาบ</p> <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๔	- บทบาทขององค์กรและ ขบวนการเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน	๓	<p>- ผู้สอนบรรยายว่ามีองค์กร/หน่วยงานใดบ้างที่มีบทบาทด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย บทบาทดังกล่าวมีความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนในไทยอย่างไร และปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนในประเทศไทยด้านใดบ้าง</p> <p>- ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้วิเคราะห์บทบาทขององค์กร/หน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนกับการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนในปัจจุบัน และให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานในประเด็นใด</p> <p>- ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญของบทเรียนท้ายคาบ</p> <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	
๕	นโยบายการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชน	๓	<p>- ผู้สอนบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชนและยกกรณีตัวอย่างนโยบายการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนในไทย</p> <p>- ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้สืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/แก้ไข</p>	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			<p>หรือมาตรการในการส่งเสริม สนับสนุน สิทธิมนุษยชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญบทเรียนท้ายคาบ <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	
๖	หลักคุณธรรม และจริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐ - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายประเด็นเกี่ยวกับปัญหาคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์สภาพและปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญบทเรียนท้ายคาบ <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๗	แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ สาธารณะ และหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายแนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ และหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะ - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้สืบค้นองค์กรที่มีหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะที่ดี - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้นจึงทำการสรุปสาระสำคัญทเรียนท้ายคาบ <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, บ ท ค ว ม วิ จั ย , Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	
๘	หลักความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การภาครัฐ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายแนวคิดหลักความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การภาครัฐ - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้วิเคราะห์กรณีศึกษา ปัญหาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การภาครัฐจากข่าวหรือบทความ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การภาครัฐ - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญทเรียนท้ายคาบ <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, และ Projector</p>	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๙	การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายความเป็นมาแนวคิดหลักการของหลักธรรมาภิบาลและการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้วิเคราะห์กรณีศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลจากข่าวหรือบทความ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการพัฒนา - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงานและการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญบทเรียนท้ายคาบ สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, กรณีศึกษา, Power point, Computer, Visualizer และ Projector	
๑๐	ประเด็นปัญหาทางจริยธรรมในยุคโลกาภิวัตน์และผลกระทบทางสังคม	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายเกี่ยวกับประเด็นปัญหาทางจริยธรรมในยุคโลกาภิวัตน์และผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้นท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้วิเคราะห์กรณีศึกษาปัญหาจริยธรรมในยุคโลกาภิวัตน์จากข่าวหรือบทความ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบทางสังคม - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงานและการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญบทเรียนท้ายคาบ 	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector	
๑๑	การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกิดขึ้นใน สังคมไทย - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและ มอบหมายให้วิเคราะห์ และให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ที่ดี พร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้นเรียน - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่ง ตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำ การสรุปสาระสำคัญบทเรียนท้ายคาบ <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	
๑๒	ระบบและกลไกการตรวจสอบ และประเมินผลภาครัฐ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายเกี่ยวกับระบบและ กลไกการตรวจสอบและประเมินผล ภาครัฐ - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและ มอบหมายให้สืบค้นแนวปฏิบัติในการ ตรวจสอบการทำงานและประเมินผล ของภาครัฐ - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่ง ตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำ 	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน ที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			การสรุปสาระสำคัญของบทเรียนท้ายคาบ สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector	
๑๓	ระบบและกลไกการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายเกี่ยวกับระบบและกลไกการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้ค้นคว้าตัวอย่างกรณีศึกษาแนวทางการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้นจึงทำการสรุปสาระสำคัญของบทเรียนท้ายคาบ สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector	
๑๔	กฎหมายกับการเสริมสร้างระบบคุณธรรมและธรรมาภิบาล	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายถึงกฎหมายกับการเสริมสร้างระบบคุณธรรมและธรรมาภิบาล - ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้วิเคราะห์เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาล - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงาน และการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำ 	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			การสรุปสาระสำคัญของบทเรียนท้ายคาบ สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector	
๑๕	หลักธรรมาภิบาลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยายแนวคิดหลักธรรมาภิบาลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง - ผู้สอน แบ่งกลุ่มนักศึกษาและมอบหมายให้วิเคราะห์บทความหรือคำวินิจฉัยของศาลที่เกี่ยวกับกรณีปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้นเรียน - ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จ ผู้สอนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงานและการซักถามผู้เรียน จากนั้น จึงทำการสรุปสาระสำคัญของบทเรียนท้ายคาบ <p>สื่อการสอน: เอกสารประกอบการเรียน, Power point, Computer, Visualizer และ Projector</p>	
๑๖	สอบปลายภาค			

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

การพัฒนาการ เรียนรู้ของ นักศึกษา	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การ ประเมินผล
คุณธรรม จริยธรรม	๑) พัฒนานิสัยและประพฤติตนอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล และด้วย ความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์สุจริต	๑) การเข้าชั้นเรียน ทันเวลา ๒) การส่งงานตรง เวลา คัดลอกงานผู้อื่น และมีการอ้างอิง การทำงานกลุ่ม ๓) ไม่ทุจริตในการ สอบ	๑-๑๕ ๑๖	๑๐ % ผลการเรียนรู้ ๑ = ๗% ๒ = ๓%
ความรู้	๑) มีความรู้และความเข้าใจหลัก ความสำคัญของกฎหมาย ระบบ กลไก และ ความสัมพันธ์กับสถาบันภาครัฐ และ ความ ยุติธรรมในสังคม ๓) มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าและ พัฒนาความรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ๕) สามารถบูรณาการในสาขาวิชาที่ศึกษากับ ความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ตลอดเวลาที่นักศึกษาทำการศึกษาอยู่ใน หลักสูตรและสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	๑) การทำงานกลุ่ม ๒) การสอบ ปลายภาค	๑-๑๕ ๑๖	๔๐ % ผลการเรียนรู้ ๑ = ๒๐ % ๓ = ๑๐ % ๕ = ๑๐ %
ทักษะทาง ปัญญา	๑) มีความสามารถในการค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และวิเคราะห์สถานการณ์ หรือสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องระหว่าง กฎหมาย สถาบันภาครัฐ และความยุติธรรม ในสังคม ๒) มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมี วิจารณญาณ เป็นระบบ และมีตรรกะ ๕) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะ ตาม กรอบทฤษฎี แนวคิด ประสบการณ์และ ตัวอย่างที่ศึกษามาทำการแก้ไขปัญหาได้อย่าง ถูกต้อง และเหมาะสม	๑) การทำงานกลุ่ม ๒) การสอบ ปลายภาค	๑-๑๕ ๑๖	๓๐ % ผลการเรียนรู้ ๑ = ๒๐ % ผลการเรียนรู้ ๒ = ๕ % ๕ = ๕ %

การพัฒนาการ เรียนรู้ของ นักศึกษา	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การ ประเมินผล
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รับผิดชอบ	<p>๑) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย และสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารต่อสังคมได้ในประเด็นที่เหมาะสม</p> <p>๒) สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>๔) รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่มอบหมายทั้งงานบุคคล และงานกลุ่ม สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบ มีความรักองค์กร มีจิตสาธารณะต่อสังคม</p>	การทำงานกลุ่ม	๒-๑๕	<p>๑๐ % ผลการเรียนรู้ ๑,๔ = ๔ % ผลการเรียนรู้ ๒ = ๖ %</p>
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	<p>๒) สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๓) สามารถสื่อสารประเด็นทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑) การทำงานกลุ่ม</p> <p>๒) การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน</p>	๒-๑๕	<p>๑๐ % ผลการเรียนรู้ ๒ = ๕% ๓ = ๕%</p>

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาหลักสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลของคณาจารย์โรงเรียนกฎหมายและการเมือง

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

นพนิติ สุริยะ. (๒๕๕๙). *สิทธิมนุษยชน : แนวคิดและการคุ้มครอง*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน
 เสน่ห์ จามริก. (๒๕๔๙). *สิทธิมนุษยชนไทยในกระแสโลก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

(สกว.)

ปทาน สุวรรณมงคล. (๒๕๕๘). *การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า

รัชยา ภัคดีจิตต์. (๒๕๕๗). *ธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารภาครัฐและภาคเอกชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนอง วรอุไร. (๒๕๕๖). *จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: ชมรมกัลยาณธรรม

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

สถาบันพระปกเกล้า www.kpi.ac.th

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน www.nhrc.ac.th

Human Right Watch www.hrw.org/th

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) www.nacc.go.th

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ปปท.) <http://www.pacc.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) <http://www.ocsc.go.th/>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน
- การประเมินผลการสอนผ่านทางเว็บไซต์มหาวิทยาลัย

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การตอบข้อซักถาม
- การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- การนำเสนอรายงาน
- การสอบปลายภาค

๓. การปรับปรุงการสอน

- นำผลการประเมินการสอนมาเป็นแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- การสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบ

ข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงรายวิชาทุกปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้